

OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

Eilandsverordening tot eerste
wijziging van de voorlopige
begroting van het
Openbaar Lichaam Bonaire voor
het dienstjaar 2016.

2016

MEMORIE VAN TOELICHTING

No.3

Algemeen

Conform de wet FINBES hebben de Openbare Lichamen de mogelijkheid om na drie weken van elk kwartaal naast de uitvoeringsrapportage, een wijziging van de begroting aan te leveren. Het Openbaar Lichaam Bonaire wil gebruik maken van de eerste begrotingswijziging van het dienstjaar 2016 om beleid- en technische mutaties te kunnen verrichten.

De eerste begrotingswijziging bedraagt totaal \$ 11.602.300. Het totaal bedrag bestaat uit \$ 8.255.700 technisch en \$ 3.346.600 beleidswijzigingen.

Bij de technische wijzigingen wordt rekening gehouden met de beginstand van alle Bijzondere Uitkeringen die op 31 december 2015 een positief saldo hebben. Dit betekent dat deze bedragen in 2016 doorlopen zodat de projecten niet in gevaar komen. De positieve beginstand van de bijzondere uitkeringen per 31 december 2015 bedraagt in totaal \$ 8.255.700.

De beleidswijzigingen bestaan uit bestaand beleid - overlopende posten ter waarde van \$ 1.540.300; zijnde projecten die gedurende 2015 zijn begonnen en door samenloop van factoren niet zijn afgerond. Van dit bedrag is \$ 190.000 investeringen. Deze bedragen zijn bij de vierde wijziging van 2015 op functie 910 tijdelijk geparkeerd zodat de projecten in 2016 kunnen continueren.

De wijziging bestaat uit een bedrag van \$ 1.806.300 aan beschikbare financiële ruimte die ingezet kan worden om nieuw beleid te kunnen uitvoeren. Deze middelen worden vrijgemaakt door het aanpassen van de Vrije Uitkering met de verhoging van de indexering 2015 (\$ 480.600) waarvan tijdens het opstellen van de begroting 2016 de hoogte onbekend was; een bedrag van \$ 425.700 voor de afwikkeling van de studielening van OCW (2015) en het inzetten van \$ 900.000 van de eerder opgebouwde algemene reserves.

Hieronder wordt een schematisch overzicht weergegeven;

1ste BW 2016	Bedrag	Uitgaven	Inkomsten
<i>Technische wijziging</i>			
Bijzondere Uitkering	8.255.700	+8.255.700	+8.255.700
<i>Beleidswijzigingen</i>			
Overlopende posten	1.540.300	+1.540.300	
Indexatie 2015 – Vrije Uitkering	480.600		+480.600
Afwikkeling studieleningen OCW	425.700		+425.700
Omzetten Algemene Reserve	900.000		+900.000
Functie 910 Reserveringen		<u>+1.806.300</u>	<u>0</u>
1 ^{Ste} BW 2016		11.602.300	11.602.300

Na overleg te hebben gepleegd met diverse stakeholders is het Bestuurscollege voornemens om de volgende invulling geven aan het bedrag van \$ 1.806.300;

Functie 910 Reserveringen	Bedrag	Uitgaven	Inkomsten
Overleg staatkundig structuur – Advies & controlekosten	14.000	14.000	
Bureau Gedeputeerden - R&V	23.000	23.000	
Onderhoud infrastructuur	859.300	859.300	
Onderhoud dammen	75.000	75.000	
Bevordering sport	100.000	100.000	
Vorbereidingen Festival El Fuego	15.000	15.000	
Promotie bevordering toerisme	100.000	100.000	
Schoonmaak actie ihkv Zika, Dengue en Chikungunya	70.000	70.000	
Incentive begroting steun FCB	200.000	200.000	
Onderhandelingen CAO	350.000	350.000	
Functie 910 Reserveringen		<u>-1.806.300</u>	
Totaal aan Reserveringen		0	

Lasten, technische aanpassingen (Gewone dienst)*002 Bestuursapparaat*

De Bijzondere Uitkeringen bij functie 002 worden per saldo met een bedrag van \$ 756.500 naar boven bijgesteld.

Functie	Bijzondere Uitkeringen	Bedrag
002	Doeluitkering	565.600
	Implementatie WOLBES/FINBES	134.600
	Ontwikkelpannen	29.300
	Verbetertraject Financieel Beheer	27.000
	Totaal BU aan functie 002	756.500

003 Burgerzaken

Functie 003 wordt met een bedrag van \$ 88.100 aan Bijzondere Uitkeringen bijgesteld;

Functie	Bijzondere Uitkeringen	Bedrag
003	Straatnamen	15.000
	Verstrekking paspoorten t/m 12 jarigen	18.600
	Verbetering Kwaliteit PIVA	54.500
	Totaal BU aan functie 002	88.100

130 Rampenbestrijding

Deze functie wordt met een totaal bedrag van \$ 170.700 verhoogd. Het betreft het recht trekken van de Bijzondere Uitkering Rampenbestrijding.

222 Verkeersmatregelen te water

Functie 222 wordt met bedrag van \$ 64.900 ten behoeve van de Bijzondere uitkering Professionalisering en upgrading havenbedrijf Bonaire opgehoogd.

310 Handel en industrie

Deze functie wordt in 2016 verhoogd met \$ 229.800 waarvan \$ 163.100 aan Bijzondere Uitkering Economische Ontwikkeling Bonaire bestaande uit verschillende deelprojecten en \$ 66.700 aan Cost of doing Business.

510 Bibliotheek en leeszalen

De Bijzondere Uitkering Herinrichting Bibliotheek wordt verhoogd met \$ 42.600.

530 Sport

Het betreft een bijstelling van Bijzondere Uitkering Buurtsportcoaches voor een totaal bedrag van \$ 197.900.

600 Algemeen beheer sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening
De Bijzondere Uitkeringen Noodopvang en – begeleiding en Schuld hulpverlening worden met 169.600 en \$ 10.700 verhoogd.

611 Werkgelegenheid

Bij functie 611 worden de Bijzondere Uitkeringen Landbouw Veeteelt met \$ 80.700 en Jobprogramma Algemeen met \$ 598.200 verhoogd.

630 Sociaal cultureel werk en jeugd- en jongerenwerk

Functie 630 wordt met een totaal bedrag van \$ 1.355.100 aan Bijzondere Uitkeringen naar boven bijgesteld;

Functie	Bijzondere Uitkeringen	Bedrag
630	Sociaal Kanstraject Jongeren - SKJ	81.800
	Integrale wijkaanpak 2	65.900
	Leer, woon en werkcentrum jong Bonaire	101.800
	Integrale wijkaanpak 4	315.300
	ICT in de wijken	55.800
	Begeleiding Risicogroepen	80.100
	Plan van aanpak Kinderrechten Bonaire	749.000
	Totaal BU aan functie 630	1.355.100

640 Bejaardenzorg en 650 Kinderopvang

De Bijzondere Uitkeringen bij functies 640 en 650 worden met een bedrag van \$ 98.600 en \$ 359.400 naar boven bijgesteld. Het betreft de Bijzondere Uitkeringen 640 Zelfmanagement 60+ en MIVA en 650 Kinderopvang Papa Cornes.

700 Algemeen beheer volksgezondheid

De functies 700 worden met een totaal bedrag van \$ 466.200 naar boven bijgesteld. Het betreft de Bijzondere Uitkering Publieke Gezondheid.

710 Preventieve en curatieve gezondheidszorg

De Bijzondere Uitkering Preventie genotmiddelen gebruik en WE can Young bij functie 710 worden met \$ 5.000 en \$ 22.500 naar boven bijgesteld.

722 Riolering en waterzuivering

Functie 722 wordt met een Bijzondere Uitkering Riolering en watervoorziening voor een totaal bedrag van \$ 2.845.699 naar boven bijgesteld.

723 Milieu en Natuurbeheer

Functie 723 wordt met een totaal bedrag van \$ 380.000 aan Bijzondere Uitkeringen naar boven bijgesteld. Het betreft een bijstelling van \$ 45.000 voor Koraalrestauratie – restoring marine life en \$ 335.000 ten behoeve van de Bijzondere Uitkering Ecologisch herstel Lac & Zuidelijk kustgebied.

725 Overige openbare hygiëne

Functie 725 wordt per saldo naar boven bijgesteld met \$ 313.600 ten behoeve van de Bijzondere Uitkering Bijdrage Drinkwater WEB.

Lasten, beleidsaanpassingen (Gewone Dienst)*001 Bestuursorganen*

Functie 001 wordt met een totaal bedrag van \$ 87.900 naar boven bijgesteld. Het bedrag bestaat uit een bijstelling van \$ 62.900 bij het Eilandsraad ten behoeve van het project TV uitzendingen. Verder wordt een bedrag van \$ 25.000 gereserveerd voor het project Inrichten van Gezaghebberswoning en hal. Beide projecten zijn geormerkt als Overlopende posten doordat zij geïnitieerd zijn in 2015 maar nog niet afgerond.

Deze functie wordt ook verhoogd met \$ 14.000. Het budget van advies & controle wordt met een bedrag van \$ 14.000 aangevuld om meer ruimte te creëren voor het inschakelen van expertise op het gebied van staatkundige hervormingen.

002 Bestuursapparaat

Deze functie wordt met een bedrag van \$ 830.900 opgehoogd. Het bestuurscollege heeft bij de vierde wijziging 2015 middelen gereserveerd om door te gaan met de volgende projecten:

Afdeling/Bureau	Overlopende posten	Bedrag
P&O	Werving & Selectie	50.000
ICT	Automatisering	64.000
ICT	Licentiekosten	12.000
FZ	Dienstkleding 2015	1.200*
Bel & Pr - RO	Beeldkwaliteitspl. Centr. & Zee prom	40.700
Bel & Pr – RO	Algehele herziening ROB	90.000
FIN	Verbetertraject financieel beheer	300.000
ES	Bestuurlijke Ontwikkeling Programma	250.000

Er wordt voorgesteld om vrijgekomen middelen van \$ 100.000 van laatst gehouden referendum aan te wenden voor het project Verbetertraject financieel beheer.

Het project van Dienstkleding 2015 bedraagt in totaal \$ 35.500 en wordt verdeeld over de volgende afdelingen;

Functie	Afdeling/Bureau	Bedrag
*002	Bureau ES	1.200
020	Realisatie-Grondzaken	1.900
140	Handhavingsprojecten en taskforces	700
210	Beheer openbare Werken – Openbare Werken	1.700
211	Bureau Rijbewijzen	300
222	Haven en loodswezen	3400
300	Handhaving Ruimte en Ontwikkeling	5900
341	Beheer Openbare Werken- Uitvoering LVV	4.900
725	Handhaving Zorg en Samenleving	4.800
725	Vectorcontrole	3.000
022	Facilitaire Zaken - Verdeeldienst	7.700
	Totaal project Dienstkleding	35.500

Verder wordt een bedrag van \$ 23.000 gereserveerd voor het aanvullen van het budget voor mogelijke dienstreizen ten behoeve van Bureau Gedeputeerden.

130 Rampenbestrijding

Deze functie wordt met een totaal bedrag van \$ 29.000 verhoogd. Het bedrag is geormerkt als overlopende post en zal worden aangewend voor diverse werkzaamheden in het kader van rampenbestrijding.

210 Wegen, straten pleinen

Er wordt een totaal bedrag van \$ 859.300 gereserveerd om diverse infrastructurele werkzaamheden te kunnen verrichten w.o. het herstellen van de wegen L.D Gerharts/ Simon Bolivar.

341 Overige agrarische zaken, jacht en visserij

Deze functie wordt verhoogd met \$ 75.000 om meer ruimte te creëren om de dammen te kunnen onderhouden.

480 Gemeenschappelijke uitgaven/inkomsten van het onderwijs

Er wordt voorgesteld om de in de primaire begroting gereserveerde bedrag van \$ 150.000 voor noodreparaties aan te wenden voor het laten bouwen van twee klaslokalen door een gesubsidieerde instelling die belast is met funderend onderwijs.

530 Sport

De functie 530 Sport wordt verhoogd met \$ 100.000. Dit bedrag wordt gereserveerd ter bevordering van sport.

540 Kunst

In 2015 is een bedrag van \$ 48.500 gereserveerd voor een gesubsidieerde instelling. Aan de stichting is een voorlopige subsidie toegekend.

Door samenloop van omstandigheden is het Openbaar Lichaam Bonaire er niet aan toe gekomen om het zorgcontract met deze stichting te sluiten. De stichting heeft in 2015 haar doelstelling bereikt in afwachting van het zorgcontract en de toegekende middelen. Vandaar dat het bedrag als overlopende post in 2015 is geormerkt om in 2016 uitgekeerd te worden.

Verder wordt ook rekening gehouden met een bedrag van \$ 15.000 voor de mogelijke voorbereidingen van het multiculturele evenement Fiesta del fuego die in 2017 in Cuba gehouden zal worden.

560 Maatschappelijke leefbaarheid en openlucht recreatie

De functie wordt verhoogd met \$ 100.000. Dit bedrag wordt gereserveerd voor het extra promoveren van Bonaire in het buitenland.

710 Preventieve en curatieve gezondheidszorg

Het Openbaar Lichaam Bonaire is voornemens om een schoonmaak actie te gaan organiseren ter bestrijding van Zika, Dengue en Chikungunya muggen in de wijken. Voor deze campagne wordt een bedrag van \$ 70.000 gereserveerd.

822 Overige volkshuisvesting

Er wordt een bedrag van \$ 200.000 gereserveerd om een extra incentive in 2016 te kunnen geven aan de begrotingssteun voor het bouwen van volkshuizen.

922 Algemene uitgaven/inkomsten

Functie 922 wordt per saldo met \$ 327.000 naar boven bijgesteld. Bij de vierde wijziging 2015 zijn de volgende drie stelposten geormerkt als Overlopende posten

Functie	Stelposten	Bedrag
922	Verhoging pensioenpremie	150.000
	7 daagse werkweek tbv Haven & loodswezen	132.000
	Overbrugging Med. Bureau Gedeputeerden	45.000

De bovenvermelde posten stelposten vormen onderdeel van de personeelsbegroting. Tijdens het opstellen van de primaire begroting waren er indicaties dat het percentage van de pensioenpremie zou worden verhoogd. Voorzichtigheidshalve is een bedrag van \$ 150.000 hiervoor gereserveerd. Door samenloop van factoren heeft de uitbetaling van de in 2015 opgevoerde bedrag voor de 7 daagse werkweek van de loodsen niet plaatsgevonden. In de primaire begroting 2016 zijn deze middelen niet opgenomen Vandaar dat er behoefte is om dit bedrag mee te nemen in 2016. Voor wat betreft de Overbrugging van de Medewerkers van Bureau Gedeputeerden is per abuis niet in 2016 geraamd.

Verder wordt ook rekening gehouden met een bedrag van \$ 350.000 voor de mogelijke CAO onderhandelingen.

990 Saldi van kostenplaatsen

Op deze functie worden de wijzigingen die betrekking hebben op de Verdeeldiensten verwerkt. De functie wordt met een totaal bedrag van \$ 23.400 verhoogd waarvan \$ 7.700 aan het project Dienstkleding 2015 en \$ 15.700 onderdeel van het project Meubilair OLB. De bedragen zijn geoormerkt als overlopende posten. Deze lasten hebben ook invloed op de Verdeeldienst aan de lasten - batenkant met hetzelfde bedrag. De verdeeldienst blijft altijd in evenwicht.

Lasten, beleidsaanpassingen (Kapitaaldienst)

001 Bestuursorganen

Voor het afronden van het in 2015 geïnitieerd project Inrichting Gezaghebberskantoor is een bedrag van \$ 35.000 meegenomen als overlopende posten.

002 Bestuursapparaat

Deze functie wordt verhoogd met een bedrag van \$ 155.000 om het project Uitvoeringbeleidsplan Automatisering in 2016 af te kunnen ronden. Het project was ook onderdeel van de Overlopende posten.

022 Kostenplaatsen

In 2016 is het Openbaar Lichaam Bonaire voornemens om te initiëren met het project IP- telefonie w.o. vervanging van de telefooncentrale. Er is een bedrag van \$ 200.000 hiervoor gereserveerd. Dit bedrag zal gefinancierd worden door het overschot op de Kapitaaldienst in de primaire begroting.

Lasten, beleidsaanpassingen (Verdeeldienst)

022 Facilitaire Zaken

Functie 022 wordt met een totaal bedrag van \$ 23.400 naar boven bijgesteld om de kosten van de overlopende posten Dienstkleding 2015: \$ 7.700 en \$ 15.700 Aanschaf meubilair OLB te kunnen dekken.

Baten, technische aanpassingen (Gewone dienst)

De aanpassing van de bedragen van de bijzondere uitkeringen worden aan de lasten en baten kant met hetzelfde bedrag verhoogd. Het betreft een totaal bedrag van \$ 8.255.700 Deze zijn bij de functies 002, 003, 130, 310, 510, 530, 600, 611, 630, 640, 650, 700, 710, 722, 723 en 725 verwerkt.

Baten, beleidsaanpassingen (Gewone dienst)

921 Algemene Uitkeringen

Tijdens het opstellen van de primaire begroting 2016 was de verhoging van de Vrije uitkering 2015 als gevolg van indexering onbekend. Het Openbaar Lichaam Bonaire heeft gekozen om geen schatting op te nemen. Conform de brief van BZK d.d. 18 januari 2016 is de hoogte van de Vrije uitkering van 2015 vastgesteld op totaal \$ 27.328.120 inclusief een structurele verhoging van \$ 480.600. Dit bedrag is in de tweede en derde wijziging van 2015 opgevoerd maar moet nog plaatsvinden voor het dienstjaar 2016.

922 Algemene Uitgaven en Inkomsten

De functie 922 wordt met een totaal bedrag van \$ 425.700 naar boven bijgesteld. In 2013 hebben het bestuur van de stichting Finansiamentu Estudio di Boneiru (FINEB), het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) en de Staat der Nederlanden (de Staat) een driepartijen overeenkomst getekend. Het doel van deze overeenkomst is dat FINEB geliquideerd zal worden en de activa zullen worden overgedragen aan OLB. De Staat zal de uitstaande studieleningen bij de debiteuren en hun borg innen en de opbrengst hiervan onder aftrek van gemaakte uitvoeringskosten, worden overgedragen aan het OLB. Voor 2015 bedraagt de afwikkeling van de studieleningen afgerond: \$ 425.700.

992 Saldo Gewone dienst

De functie 992 wordt met een totaal bedrag van \$ 2.440.300 opgehoogd. Om de voorstellen uit de eerste begrotingswijziging te kunnen dekken is gekozen om een totaal bedrag van \$ 900.000 van opgebouwde reserves uit voorgaande dienstjaren in te zetten en \$ 1.540.300 van het in de vierde begrotingswijziging 2015 opgevoerde bedrag voor Overlopende posten.

De vrije algemene reserves is genoeg en de liquiditeitspositie is toereikend om de onttrekkingen te kunnen financieren. Het bedrag van \$ 2.440.300 miljoen wordt aan de inkomstenkant bij de functie 992 als Nadelige saldo Gewone dienst verwerkt.

Baten, beleidsaanpassingen (Kapitaaldienst)

993 Saldi Kapitaaldienst

Om de investeringen ter waarde van \$ 190.000 op de kapitaaldienst in evenwicht te laten blijven is een correctie op de post Nadelig saldo Kapitaaldienst noodzakelijk. Het project IP- telefonie wordt gefinancierd van de Voordelig saldo van de Kapitaaldienst. Deze mutatie heeft geen invloed op de functie 993.

Baten, beleidsaanpassingen (Verdeeldienst)

022 Kostenplaatsen Facilitaire Zaken

Om de totale uitgaven van \$ 23.400 op de verdeeldienst in evenwicht te houden is een correctie per functie op de kostensoorten met de economische categorie 62 Doorberekeningen noodzakelijk.

Met bovenstaande wijzigingen wordt de primaire begroting verhoogd aan lasten- en batenkant met \$ 11.602.300 maar blijft in evenwicht. Het wordt gepresenteerd met een geormerkt overschot van \$ 190.000 om de geplande investeringen te kunnen financieren. Dit bedrag wordt aan de uitgavenkant bij functie 992 Saldo gewone dienst verwerkt.

Kralendijk,

Het bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire,
de gezaghebber,

de eilandsecretaris,